

PREZES

URZĘDU REGULACJI ENERGETYKI

DRG.DRG-2.745.2.2024.JDo1

Warszawa, dnia 20 marca 2024 r.

DECYZJA

Na podstawie art. 27 ust. 4 rozporządzenia Komisji (UE) 2017/460 z 16 marca 2017 r. ustanawiającego kodeks sieci dotyczący zharmonizowanych struktur taryf przesyłowych dla gazu (Dz. Urz. UE L 72 z 17.03.2017 r. s. 29) oraz art. 104 i art. 108 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2023 r. poz. 775, z późn. zm.), w związku z art. 30 ust. 1 i art. 23 ust. 2 pkt 11a ustawy z dnia 10 kwietnia – Prawo energetyczne (Dz. U. z 2024 r. poz. 266),

po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego wszczętego z urzędu
w dniu 17 stycznia 2024 r., wobec

**Operatora Gazociągów Przesyłowych GAZ-SYSTEM Spółka Akcyjna z siedzibą w Warszawie,
zwanego dalej „Operatorem”,**

uzupełnionego przez Operatora pismami z dnia: z dnia 22 stycznia 2024 r. znak: 2024-12172 PF.0330.11.2023.20, z dnia 29 stycznia 2024 r. znak: 2024-10538 PF.0330.11.2023.19, z dnia 1 marca 2024 r. znak: 2024-36684 PF.0330.11.2023.27 oraz z dnia 8 marca 2024 r. znak: 2024-37587 PF.0330.11.2023.28

postanawiam

- I. zatwierdzić *Metodę wyznaczania cen referencyjnych nr 3/SGT w zakresie sieci przesyłowej będącej własnością przedsiębiorstwa energetycznego System Gazociągów Tranzytowych EuRoPol GAZ S.A. z siedzibą w Warszawie na okres: **od godziny 6:00 dnia 1 stycznia 2025 r. do godziny 6:00 dnia 1 stycznia 2027 r.***, stanowiącą załącznik do niniejszej decyzji,
- II. nadać decyzji rygor natychmiastowej wykonalności.

UZASADNIENIE

W dniu 16 lipca 2018 r. Prezes Urzędu Regulacji Energetyki (zwany dalej: „Prezes URE”) decyzją nr DRG.DRG-2.7129.5.2018.JDo1 wyznaczył Operatora podmiotem odpowiedzialnym za wykonywanie następujących obowiązków określonych w rozporządzeniu Komisji (UE) 2017/460 z 16 marca 2017 r. ustanawiającym kodeks sieci dotyczący zharmonizowanych struktur taryf przesyłowych dla gazu (Dz. Urz. UE L 72 z 17.03.2017 r. s. 29), zwanego dalej „Kodeksem taryfowym” lub „NC TAR”,

- 1) przeprowadzanie konsultacji, o których mowa w art. 26 ust. 1 Kodeksu taryfowego, dotyczących m.in. metody wyznaczania cen referencyjnych (zwanej także: „MWCR”), obejmujących przygotowanie dokumentu konsultacyjnego, jego publikację oraz publikację odpowiedzi otrzymanych w ramach tych konsultacji i ich podsumowania,

- 2) przekazywanie Agencji ds. Współpracy Regulatorów Energii (zwanej dalej: „ACER”) dokumentów konsultacyjnych po rozpoczęciu ww. konsultacji, stosownie do art. 27 ust. 1 Kodeksu taryfowego,
- 3) przeprowadzanie ocen alokacji kosztów, o których mowa w art. 5 Kodeksu taryfowego, i ich publikowanie w ramach ww. konsultacji,

w zakresie jego własnej sieci przesyłowej oraz sieci przesyłowej będącej własnością przedsiębiorstwa energetycznego System Gazociągów Tranzytowych EuRoPol GAZ S.A. (zwany dalej: „EuRoPol GAZ”), na której funkcję operatora pełni Operator Gazociągów Przesyłowych GAZ-SYSTEM S.A.

Powyższe konsultacje powinny trwać co najmniej 2 miesiące i obejmować następujące informacje:

a) opis proponowanej metody RPM oraz poniższe elementy:

- indykatywne informacje, o których mowa w art. 30 ust. 1 lit. a) Kodeksu taryfowego, w tym uzasadnienie zastosowanych parametrów związanych z charakterystyką techniczną systemu oraz stosowne informacje dotyczące odpowiednich wartości takich parametrów oraz przyjętych założeń,
- wartości proponowanych dostosowań taryf przesyłowych opartych na zdolności, o których mowa w art. 9 Kodeksu taryfowego,
- indykatywne ceny referencyjne podlegające konsultacji,
- wyniki i części składowe oceny alokacji kosztów, określonej w art. 5 Kodeksu taryfowego, oraz szczegółowe dane dotyczące jej części składowych,
- ocenę proponowanej metody RPM w zakresie zgodności z art. 7 Kodeksu taryfowego,
- porównanie proponowanej metody RPM z metodą odległości ważonej zdolnością (CWD¹) w zakresie indykatywnych cen referencyjnych, w przypadku, gdy proponowana metoda różni się od metody odległości ważonej zdolnością,

b) indykatywne informacje, o których mowa w art. 30 ust. 1 lit. b) ppkt (i), (iv) i (v) Kodeksu taryfowego:

- dozwolone lub docelowe przychody operatora systemu przesyłowego, bądź oba ich rodzaje,
- przychody z usług przesyłowych,
- następujące wskaźniki dotyczące przychodów z usług przesyłowych:
 - i. podział na zdolność i wolumen, tj. podział na przychody z taryf przesyłowych opartych na zdolności i przychody z taryf przesyłowych opartych na wolumenach przesyłanego paliwa gazowego,
 - ii. podział na wejście i wyjście, tj. podział na przychody z taryf przesyłowych opartych na zdolności we wszystkich punktach wejścia i przychody z taryf przesyłowych opartych na zdolności we wszystkich punktach wyjścia,
 - iii. podział na przychody wewnątrzsystemowe i przychody międzysystemowe, tj. podział na przychody uzyskane z wewnątrzsystemowego wykorzystania sieci zarówno w punktach wejścia, jak i punktach wyjścia oraz przychody uzyskane z międzysystemowego wykorzystania sieci zarówno w punktach wejścia, jak i punktach wyjścia, obliczone zgodnie z art. 5 NC TAR,

c) następujące informacje na temat taryf nieprzesyłowych:

- metody wyznaczania taryf za przedmiotowe usługi nieprzesyłowe,

¹ Ang. Capacity Weighted Distance, metoda, o której mowa w art. 8 NC TAR.

- udział dozwolonych lub docelowych przychodów przewidywanych do odzyskania z takich taryf,
- sposób uzgadniania przychodów związanych ze świadczeniem usług nieprzesyłowych, o których mowa w art. 17 ust. 3 Kodeksu taryfowego,
- indykatywne taryfy dotyczące usług nieprzesyłowych świadczonych na rzecz użytkowników sieci,

d) indykatywne informacje, o których mowa w art. 30 ust. 2 Kodeksu taryfowego:

- wyjaśnienie różnicy w poziomie taryf przesyłowych dla tego samego rodzaju usługi przesyłowej, stosowanych w obowiązującym okresie taryfowym oraz w okresie taryfowym, którego dotyczą publikowane informacje,
- wyjaśnienie szacowanej różnicy w poziomie taryf przesyłowych dla tego samego rodzaju usługi przesyłowej, stosowanych w okresie taryfowym, którego dotyczą publikowane informacje, oraz w każdym okresie taryfowym pozostałej części okresu regulacyjnego,
- co najmniej uproszczony model taryfy, regularnie aktualizowany, wraz z wyjaśnieniem sposobu jego użycia, umożliwiającemu użytkownikom sieci obliczenie taryf przesyłowych stosowanych w obowiązującym okresie taryfowym oraz oszacowanie ich ewentualnych zmian po zakończeniu takiego okresu taryfowego.

Operator opracował stosowny dokument konsultacyjny i w dniach od 31 sierpnia do 31 października 2023 r. przeprowadził ww. konsultacje w zakresie sieci przesyłowej należącej do EuRoPol GAZ-u. W ramach prowadzonych przez Operatora, zgodnie z wymogami art. 26 kodeksu NC TAR, konsultacji okresowych dotyczących proponowanej MWCR dla sieci przesyłowej należącej do EuRoPol GAZ-u na lata 2025-2026, żaden z podmiotów nie zgłosił uwag.

Zgodnie z art. 27 ust. 1 Kodeksu taryfowego po rozpoczęciu konsultacji Operator przekazał Agencji dokumenty konsultacyjne, w celu dokonania ich analizy stosownie do wymagań określonych w ust. 2 tego przepisu.

Stosownie do postanowień art. 27 ust. 3 Kodeksu taryfowego, w dniu 15 grudnia 2023 r. ACER przesłała Prezesowi URE oraz Operatorowi, a następnie opublikowała, wnioski z analizy dokumentów konsultacyjnych, przeprowadzonych zgodnie z ust. 2 ww. przepisu².

Wnioski ACER w zakresie sieci przesyłowej będącej własnością EuRoPol GAZ obejmowały uwagi do Dokumentu konsultacyjnego oraz zalecenia dla Organu Regulacyjnego do uwzględnienia w ostatecznej decyzji dotyczącej MWCR.

W swojej opinii ACER stwierdziła, że:

- a) dokument konsultacyjny zawiera większość informacji wymienionych w art. 26 ust. 1 Kodeksu taryfowego,
- b) proponowana MWCR jest zgodna z wymaganiami w zakresie odzwierciedlenia kosztów, subsydiowania skrośnego, niedyskryminacji, ryzyka wolumenowego oraz handlu transgranicznego. Proponowana MWCR jest zgodna z wymaganiami w zakresie transparentności, rozumianymi jako umożliwienie odtworzenia i prognozy taryf. Jednocześnie ACER zauważyła, że konsultacje nie zawierają wszystkich danych wejściowych, które są właściwe do kalkulacji taryf na 2026 r. oraz nie przedstawiają szacunkowej różnicy w poziomie taryf przesyłowych dla 2025 i 2026 r., wymaganej zgodnie z art. 26(1)(d) Kodeksu taryfowego,

² https://www.acer.europa.eu/sites/default/files/documents/Publications/2023_analysis_report_Poland_TGPS.pdf

co ogranicza możliwość prognozowania indykatywnych taryf dla 2026 r. przez użytkowników sieci.

- c) analiza zgodności, o której mowa w art. 27 ust. 2 lit. b pkt 2-3 Kodeksu taryfowego, nie ma zastosowania, gdyż ani stawki zależne od przepływu ani taryfy nieprzesyłowe nie zostały zaproponowane.

W związku z powyższym ACER przedstawiła zalecenia dla Organu Regulacyjnego do uwzględnienia w ostatecznej decyzji dotyczącej MWCR, o której mowa w art. 27 ust. 4 Kodeksu taryfowego:

- a) publikacji wartości indykatywnych odpowiednich dla kalkulacji taryfy na 2026 r., jako wymaganie na podstawie art. 26 ust. 1 lit. d Kodeksu taryfowego, mianowicie opublikowania „szacowanej różnicy w poziomie taryf przesyłowych dla tego samego rodzaju usługi przesyłowej, stosowanych w okresie taryfowym, którego dotyczą publikowane informacje, oraz w każdym okresie taryfowym pozostałej części okresu regulacyjnego”, co umożliwi użytkownikom sieci kalkulację taryfy indykatywnej na 2026 r.,
- b) wyceny zdolności przesyłowych, oferowanych w punkcie połączenia międzysystemowego na wyjściu do Niemiec (Mallnow-wyjście), z uwzględnieniem warunku przerwania (w przypadku braku możliwości ustalenia prawdopodobieństwa przerwania żeby obliczyć rabat *ex-ante* zgodnie z art. 16 ust. 2 Kodeksu taryfowego, Regulator powinien zastosować rabat *ex-post*, na podstawie art. 16 ust. 4 Kodeksu taryfowego),
- c) uzasadnienia podziału przychodu pomiędzy punktami wejścia i wyjścia, rozpatrując jego wpływ na taryfę stosowaną na punkcie wyjścia do Niemiec, gdzie jest oferowana wyłącznie zdolność przesyłowa przerywana,
- d) dokonania oceny kosztów i korzyści dotyczącej ewentualnego połączenia sieci przesyłowej należącej do EuRoPol GAZ-u z Krajowym Systemem Przesyłowym (tj. systemem przesyłowym, którego właścicielem jest Operator – „KSP”), mając na względzie ewentualne włączenie sieci EuRoPol GAZ-u do KSP, umożliwiające wszystkim drogom importowym do Polski konkurowanie na podstawie pojedynczej taryfy za dostęp do sieci przesyłowej.

Zgodnie z art. 27 ust. 5 Kodeksu taryfowego, procedura obejmująca ostateczną konsultację w sprawie MWCR, o której mowa w art. 26, wydanie przez Prezesa URE decyzji w sprawie konsultowanych elementów na podstawie art. 27 ust. 4, kalkulację taryfy na podstawie tej decyzji oraz publikację taryfy (...) jest powtarzana co najmniej raz na pięć lat, począwszy od dnia 31 maja 2019 r.

W myśl art. 27 ust. 4 Kodeksu taryfowego, Prezes URE w terminie 5 miesięcy od zakończenia ostatecznych konsultacji powinien podjąć i opublikować uzasadnioną decyzję dotyczącą MWCR, obejmującej elementy określone w art. 26 ust. 1 Kodeksu taryfowego, w zakresie sieci przesyłowej Operatora oraz sieci będącej własnością EuRoPol GAZ-u. Decyzje zatwierdzające ww. metody po ich opublikowaniu zostaną przesłane do ACER i Komisji Europejskiej.

Mając na uwadze powyższe, w dniu 17 stycznia 2024 r. Prezes URE zawiadomił Operatora o wszczęciu z urzędu postępowania w sprawie zatwierdzenia MWCR, obejmującej elementy określone w art. 26 ust. 1 Kodeksu taryfowego, w zakresie sieci przesyłowej będącej własnością EuRoPol GAZ-u, na której Operator pełni funkcje operatora systemu przesyłowego gazowego na podstawie decyzji Prezesa URE z dnia 17 listopada 2010 r. znak: DPE-4720-4(8)/2010/6154/BT. Jednocześnie Operator został wezwany do przedłożenia, w terminie 7 dni od doręczenia zawiadomienia, następujących wyjaśnień i uzupełnień w zakresie w zakresie MWCR:

- stanowiska dotyczącego wniosków i zaleceń zawartych w Analizie ACER³,
- informacji o uwagach zgłoszonych w ramach prowadzonych konsultacji przez interesariuszy,
- pozostałych wyjaśnień i uzupełnień w zakresie MWCR oraz projektu MWCR dla sieci należącej do EuRoPol GAZ-u, która będzie stanowiła załącznik do decyzji Prezesa URE wydanej na podstawie art. 27 ust. 4 Kodeksu taryfowego.

Pismem z dnia 22 stycznia 2024 r. Operator wystąpił z wnioskiem o wydłużenie terminu na udzielenie odpowiedzi na ww. wezwanie do dnia 29 stycznia 2024 r., na co Prezes URE wyraził zgodę pismem z dnia 25 stycznia 2024 r. W dniu 29 stycznia 2024 r. wpłynęła odpowiedź Operatora.

Po analizie materiału dowodowego zgromadzonego w toku postępowania, w dniu 29 lutego 2024 r. do Operatora zostało skierowane kolejne wezwanie, do przedłożenia w terminie 3 dni od doręczenia zawiadomienia dodatkowych wyjaśnień i uzupełnień.

Pismem z dnia 1 marca 2024 r. Operator wystąpił z wnioskiem o wydłużenie terminu na udzielenie odpowiedzi na ww. wezwanie do dnia 8 marca 2024 r., na co Prezes URE wyraził zgodę pismem z dnia 1 marca 2024 r. W dniu 8 marca 2024 r. wpłynęła odpowiedź Operatora.

Pismem z dnia 13 marca 2024 r. znak: DRG.DRG-2.745.2.2024.JDo1 Prezes URE zawiadomił Operatora o zakończeniu postępowania dowodowego oraz o możliwości zapoznania się z materiałem dowodowym zgromadzonym w niniejszej sprawie w terminie do 15 marca 2024 r. W wyznaczonym terminie Operator nie skorzystał z przysługującego mu prawa.

W toku niniejszego postępowania Prezes URE zważył, co następuje:

Decyzją z dnia 23 czerwca 2006 r. znak: DPE-47-4(2)/6154/2006/BT, zmienioną decyzją z dnia 18 grudnia 2006 r. znak: DPE-47-10(5)/6154/2006/MW, decyzją z dnia 9 grudnia 2009 r. znak: DPE-47-109(2)/6154/2009/BP, decyzją z dnia 13 października 2010 r. znak: DPE-4720-3(7)/6154/2010/BT, oraz decyzją z dnia 6 grudnia 2018 r., znak: DRG.DRG-1.4720.1.2018.KL, Prezes URE wyznaczył Operatora Gazociągów Przesyłowych GAZ-SYSTEM S.A. operatorem systemu przesyłowego gazowego na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej na sieciach będących jego własnością na okres do dnia 6 grudnia 2068 r. Natomiast decyzją z dnia 17 listopada 2010 r. znak: DPE-4720-4(8)/2010/6154/BT Prezes URE z urzędu wyznaczył Operatora Gazociągów Przesyłowych GAZ-SYSTEM S.A. operatorem systemu przesyłowego gazowego na, znajdującym się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, odcinku gazociągu Jamał – Europa Zachodnia, którego właścicielem jest EuRoPol GAZ na okres do dnia 31 grudnia 2025 r., a następnie – mocą ustawy z dnia 24 lutego 2022 r. o zmianie ustawy – Prawo energetyczne, okres ten został wydłużony do dnia 6 grudnia 2068 r.

Decyzją z dnia 22 września 2014 r. znak: DRG-4720-1(13)/2014/6154/KF, Prezes URE przyznał Operatorowi certyfikat spełniania kryteriów niezależności, o którym mowa w art. 9h¹ ust. 1 ustawy – Prawo energetyczne, w związku z wykonywaniem funkcji operatora systemu przesyłowego na sieciach własnych. Natomiast decyzją z dnia 19 maja 2015 r. znak: DRG-4720-2(28)/2014/2015/6154/KF przyznał mu certyfikat spełniania kryteriów niezależności w związku z wykonywaniem funkcji operatora systemu przesyłowego w formule ISO⁴ na sieci przesyłowej będącej własnością EuRoPol GAZ-u.

Zasady realizacji obowiązków Operatora określa ustawa – Prawo energetyczne oraz *Umowa o powierzenie obowiązków operatora systemu przesyłowego na znajdującym się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej odcinku Systemu Gazociągów Tranzytowych Jamał – Europa Zachodnia*

³ https://www.acer.europa.eu/sites/default/files/documents/Publications/2023_analysis_report_Poland_TGPS.pdf

⁴ Ang. Independent System Operator.

(dalej „Umowa powierzająca”) pomiędzy Operatorem a przedsiębiorstwem EuRoPol GAZ. Umowa ta została ustalona decyzją Prezesa URE z dnia 29 sierpnia 2022 r. znak: DRG.DRG.1.4720.1.2022.TA, wydaną na podstawie art. 9h ust. 3e ustawy – Prawo energetyczne i obowiązuje od 1 stycznia 2023 r. Zgodnie z art. 47 ust. 1aa ustawy – Prawo energetyczne a także § 5 ust. 1 umowy powierzającej Operator jest odpowiedzialny za ustalanie taryfy dla sieci EuRoPol GAZ-u i jej przedkładanie do zatwierdzenia przez Prezesa URE. W kalkulacji taryfy Operator uwzględnia planowane roczne wynagrodzenie dla EuRoPol GAZ-u z tytułu korzystania z majątku stanowiącego własność tego Przedsiębiorstwa. Zawarte w umowie powierzającej regulacje dotyczące wynagrodzenia EuRoPol GAZ-u uwzględniają przepisy ustawy – Prawo energetyczne, m.in. art. 45 ust. 1k, wg którego:

„W kosztach działalności operatora systemu przesyłowego gazowego albo operatora systemu połączonego gazowego wyznaczonego na sieci przesyłowej gazowej wchodzącej w skład systemu przesyłowego, który w dniu 3 września 2009 r. należał do przedsiębiorstwa zintegrowanego pionowo, uwzględnia się ustalone w sposób ekonomicznie uzasadniony, z zachowaniem należytej staranności zmierzającej do ochrony interesów odbiorców, planowane do poniesienia przez właściciela tej sieci koszty:

- 1) ogólnego zarządu,
 - 2) amortyzacji jego majątku niezbędnego do pełnienia przez operatora systemu przesyłowego gazowego albo operatora systemu połączonego gazowego obowiązków z wykorzystaniem tej sieci, w tym wykonywania działalności gospodarczej w zakresie przesyłania paliw gazowych,
 - 3) danin publicznoprawnych związanych bezpośrednio z majątkiem, o którym mowa w pkt 2,
 - 4) ustanowienia zabezpieczenia, o którym mowa w art. 9h ust. 5e
- wraz z przysługującym właścicielowi zwrotem z kapitału zaangażowanego przez niego w majątek, o którym mowa w pkt 2”.

W myśl art. 23 ust. 2 pkt 11a ustawy – Prawo energetyczne do zakresu działania Prezesa URE należy (...) wykonywanie obowiązków organu regulacyjnego wynikających z rozporządzeń przyjętych na podstawie art. 8 oraz art. 23 rozporządzenia 715/2009⁵ oraz Kodeksu taryfowego.

Art. 26 ust. 1 Kodeksu taryfowego nakłada na krajowy organ regulacyjny lub operatora systemu przesyłowego (zależnie od decyzji organu regulacyjnego) obowiązek przeprowadzenia konsultacji, w zakresie wskazanym w tym przepisie.

Decyzją z dnia 16 lipca 2018 r. znak: DRG.DRG-2.7129.5.2018.JDo1 Prezes URE wyznaczył Operatora podmiotem odpowiedzialnym m.in. za przeprowadzanie konsultacji, o których mowa w art. 26 ust. 1 Kodeksu taryfowego, dotyczących MWCR w zakresie sieci przesyłowej będącej własnością EuRoPol GAZ-u, na której Operator pełni funkcję operatora systemu przesyłowego gazowego, obejmujących przygotowanie dokumentu konsultacyjnego, jego publikację oraz publikację odpowiedzi otrzymanych w ramach tych konsultacji i ich podsumowania.

W myśl art. 27 ust. 4 Kodeksu taryfowego, Prezes URE w terminie 5 miesięcy od zakończenia ostatecznych konsultacji powinien podjąć i opublikować uzasadnioną decyzję dotyczącą MWCR, obejmującą elementy określone w art. 26 ust. 1 Kodeksu taryfowego, w zakresie sieci przesyłowej przedsiębiorstwa EuRoPol GAZ. Decyzja ta po jej opublikowaniu zostanie przesłana do ACER i Komisji Europejskiej.

⁵ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 715/2009 z dnia 13 lipca 2009 r. w sprawie warunków dostępu do sieci przesyłowych gazu ziemnego i uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1775/2005 (Dz. Urz. UE L 211 z 14.08.2009 r. s. 36 ze zm.).

Zgodnie z art. 27 ust. 5 Kodeksu taryfowego, procedura obejmująca ostateczną konsultację w sprawie MWCR, o której mowa w art. 26, wydanie przez Prezesa URE decyzji w sprawie konsultowanych elementów na podstawie art. 27 ust. 4, kalkulację taryfy na podstawie tej decyzji oraz publikację taryfy (...) jest powtarzana co najmniej raz na pięć lat, począwszy od dnia 31 maja 2019 r.

W kalkulacji taryfy za usługi przesyłania paliw gazowych na 2024 r. po raz ostatni były stosowane postanowienia *Metody wyznaczania cen referencyjnych nr 2/SGT w zakresie sieci przesyłowej będącej własnością przedsiębiorstwa energetycznego System Gazociągów Tranzytowych EuRoPol GAZ S.A. z siedzibą w Warszawie na okres: od godziny 6:00 dnia 1 stycznia 2023 r. do godziny 6:00 dnia 1 stycznia 2025 r.*, stanowiącej załącznik do decyzji Prezesa URE z dnia 31 marca 2022 r. znak: DRG.DRG-2.745.2.2022.JDo1 (Biuletyn Branżowy URE - Paliwa gazowe nr 38 (2555) z 10 maja 2022 r.)⁶

W związku z upływem okresu na jaki została zatwierdzona powyższa MWCR Operator przygotował dokument konsultacyjny dotyczący MWCR dla lat 2025-2026 w zakresie sieci przesyłowej będącej własnością EuRoPol GAZ-u i w dniach od 31 sierpnia do 31 października 2023 r. przeprowadził konsultacje.

W związku z art. 27 ust. 2 i 3 Kodeksu taryfowego powyższy dokument konsultacyjny był przedmiotem analizy ACER. Stosowną opinię ACER przesłała w dniu 15 grudnia 2023 r. do Prezesa URE i Operatora oraz opublikowała stosowny raport na stronie internetowej Agencji⁷ (dalej: Raport ACER).

Z Raportu ACER wynika, że konsultowana MWCR zawiera prawie wszystkie elementy określone w art. 26 ust. 1 Kodeksu taryfowego. ACER sformułowała zalecenia dla Organu Regulacyjnego do uwzględnienia w ostatecznej decyzji dotyczącej MWCR. Zalecenia te zostały przedstawione na str. 3-4 niniejszej decyzji.

Odnosząc się zatem do ww. zaleceń należy stwierdzić co następuje:

- a) w MWCR dla lat 2025-2026, stanowiącej załącznik do niniejszej decyzji, uzupełniono niezbędne dane wejściowe oraz wykonano kalkulację cen referencyjnych dla 2026 r., dzięki temu użytkownicy systemu przesyłowego będą mogli ocenić i prognozować zmiany cen referencyjnych w całym okresie obowiązywania MWCR,
- b) odnośnie punktu wejścia do Niemiec (Mallnow-wyjście), w którym aktualnie jest oferowana zdolność przesyłowa przerywana, URE podziela stanowisko ACER zawarte w akapicie 40 na stronie 9 opinii, stwierdzające że „*zdolność przesyłowa w punkcie wyjścia do Niemiec może być oferowana wyłącznie jako produkt z zakresu zdolności przerywanej*”.

Należy wskazać, że obecnie funkcjonuje 1 punkt wejścia Mallnow, natomiast punkt wejścia Kondratki został usunięty z listy punktów właściwych (decyzją Prezesa URE z dnia 28 marca 2023 r. znak: DRR.WRG.745.3.2023.JBu)⁸. Dwa fizyczne punkty wyjścia (Lwówek i Włocławek) zostały zagregowane w 1 punkt wirtualny PWP-wyjście. W konsekwencji, pomimo tego, że punkt Mallnow jest punktem dwukierunkowym, to jest również jedynym punktem, którym gaz ziemny może aktualnie wpływać do sieci należącej do EuRoPol GAZ-u.

⁶<https://bip.ure.gov.pl/bip/taryfy-i-inne-decyzje-b/inne-decyzje-informacji/4193.Inne-decyzje-informacje-sprawozdania-opublikowane-w-2022-r.html>

⁷ https://www.acer.europa.eu/sites/default/files/documents/Publications/2023_analysis_report_Poland_TGPS.pdf

⁸ <https://www.gaz-system.pl/pl/dla-klientow/informacje-rynkowe/transparetnosc-danych.html>

Skutkiem takiego stanu rzeczy, do czasu kiedy zostaną rozbudowane połączenia sieci należącej do EuRoPol GAZ-u z KSP (m.in. w punktach Włocławek, Lwówek i Wydartowo), usługi świadczone w punkcie Mallnow-wyjście są świadczone na zasadach przerywanych. Dlatego zarówno kalkulacja proponowana MWCR (znacznka pocztowego), jak metodą porównawczą CWD, zostały skorygowane w porównaniu do obliczeń przedstawionych w dokumencie konsultacyjnym. Przyjęto, że w rozliczeniach z tytułu przepustowości oferowanej w tym punkcie, na zasadach przerywanych, będzie stosowana stawka obliczona dla punktów wyjścia z uwzględnieniem rabatu *ex-ante* (6%), zgodnie z postanowieniami Informacji Prezesa URE nr 4/2024 z dnia 9 stycznia 2024 r.⁹; stosowne informacje zawiera załącznik do niniejszej decyzji. Takie podejście zweryfikowało założenie przyjęte na potrzeby metody CWD w dokumencie konsultacyjnym stanowiące, że gaz ziemny wypływający do Niemiec (z punktu Mallnow-wejście do punktu Mallnow-wyjście) pokonuje tę samą odległość co gaz transportowany z Niemiec do Polski (271 km) - przyjęta odległość dla tego przepływu wynosi 0 km na potrzeby metody porównawczej CWD. Prezes URE podziela stanowisko ACER, przedstawione w akapicie 35 na stronie 8 Raportu ACER.

- c) zastosowany podział wejścia/wyjścia zapewnia równomierne obciążenie opłatami za przesyłanie punktów wejścia (Mallnow-wejście) i punktów wyjścia (PWP-wyjście i Mallnow-wyjście – usługa przerywana); w przypadku punktu dwukierunkowego Mallnow w zakresie Mallnow-wyjście, ze względu na okoliczności wskazane w pkt b), w obecnych uwarunkowaniach rozliczenia są prowadzone z zastosowaniem stawki dla punktów wyjścia i rabatu *ex-ante* (6%). Ponadto, przyjęty podział wejścia/wyjścia (50/50) zapewnia niedyskryminacyjne warunki dostępu do sieci, unikanie subsydiowania skrótnego oraz odzwierciedla charakter rozkładów zdolności przesyłowych w punktach wejścia i wyjścia,
- d) odnośnie oceny kosztów i korzyści ewentualnego połączenia sieci należącej do EuRoPol GAZ-u z KSP należy wskazać, że ocena ta wiąże się z wykonaniem szczegółowych analiz prawnych i regulacyjnych, co nie jest możliwe do wykonania i ewentualnego wdrożenia stosownych rozwiązań w MWCR na lata 2025-2026; ewidentne ułatwienia dla użytkowników systemu przesyłowego wynikające z tego połączenia, są ograniczane przez niepewność wynikającą z malejących rezerwacji zdolności przesyłowych na sieci należącej do EuRoPol GAZ-u, która w latach 2025-26 skutkowałaby wzrostem opłat ponoszonych przez użytkowników KSP bez możliwości poprawy wykorzystania sieci EuRoPol GAZ-u. W tym zakresie istotne znaczenie ma także prowadzony przez Operatora program inwestycyjny obejmujący połączenia KSP z siecią należącą do EuRoPol GAZ-u, planowany do zakończenia w perspektywie 2027 r. Po zakończeniu tego programu pojawi się możliwość wzrostu wykorzystania sieci EuRoPol GAZ-u i tym samym obniżenia stawek opłat przesyłowych. Okoliczności te będą przedmiotem analiz i konsultacji dotyczących kolejnej MWCR.

W związku z powyższym zobowiązuje się Operatora do aktualizacji uproszczonego modelu taryfowego i jego zamieszczenia na stronie internetowej.

Ostateczna Metoda wyznaczania cen referencyjnych nr 3/SGT w zakresie sieci przesyłowej będącej własnością przedsiębiorstwa energetycznego System Gazociągów Tranzytowych EuRoPol GAZ S.A. z siedzibą w Warszawie na okres od godziny 6:00 dnia 1 stycznia 2025 r. do godziny 6:00 dnia 1 stycznia 2027r. stanowi załącznik do niniejszej decyzji.

⁹ <https://www.ure.gov.pl/pl/biznes/taryfy-zalozenia/2025-r-art-28-nc-tar/11270.Informacja-Prezesa-Urzedu-Regulacji-Energetyki-nr-42024-w-sprawie-poziomu-mnozni.html>

Odnosząc się do nadanej decyzji rygору natychmiastowej wykonalności, wskazać należy, że zgodnie z art. 108 § 1 Kpa decyzji, od której służy odwołanie, może być nadany rygor natychmiastowej wykonalności, gdy jest to niezbędne ze względu na ochronę zdrowia lub życia ludzkiego albo dla zabezpieczenia gospodarstwa narodowego przed ciężkimi stratami bądź też ze względu na inny interes społeczny lub wyjątkowo ważny interes strony.

W doktrynie podnosi się, że podstawowym kryterium nadania rygору natychmiastowej wykonalności jest „niezbędność” niezwłocznego wdrożenia decyzji w życie. Niezbędność niezwłocznego działania „może nastąpić w takim przypadku, w którym nie można się obejść w danym czasie i istniejącej sytuacji bez wykonania praw lub obowiązków, o których rozstrzyga się w decyzji, ponieważ zwłoka w ich wykonaniu zagraża dobrom chronionym określonym w art. 108 § 1 Kpa. Zagrożenie to musi mieć realny charakter, a nie może być tylko teoretycznie prawdopodobne.” (vide B. Adamiak, J. Borkowski, Kodeks postępowania administracyjnego, Komentarz, Warszawa 2009, s. 420). Powyższy pogląd znajduje aprobatę w orzecznictwie (vide wyrok NSA z dnia 19 lutego 1998 r. sygn. V SA 686/97 LEX nr 34040, wyrok NSA z dnia 28 kwietnia 1998 r. sygn. V SA 677/97 LEX nr 59221, wyrok NSA w Warszawie z dnia 30 czerwca 2006 r. sygn. I OSK 116/06 LEX nr 266225).

Jedną z przesłanek uzasadniających nadanie decyzji rygору natychmiastowej wykonalności jest ochrona dobra w postaci „innego interesu społecznego”. W piśmiennictwie wskazuje się, że „nie ma trwałej, stałej definicji interesu społecznego, treść tego pojęcia trzeba ustalać w każdym przypadku z osobna” (vide M. Wyrzykowski, Pojęcie interesu społecznego w prawie administracyjnym, Warszawa 1986, s. 209). Jest to zatem pojęcie niedookreślone, którego treść nadaje organ orzekający (Ibidem). Należy wskazać, że interes społeczny podlega szczególnej trosce i ochronie organów państwowych, które w procesie stosowania prawa dokonują jego ustalenia i konkretyzacji. Interes społeczny winien być utożsamiany z dobrem publicznym, interesem zbiorowości czy też interesem ogólnym (vide uzasadnienie wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 12 marca 2007 r., sygn. K.54/05 LEX nr 257765, wyrok TK z dnia 31 marca 2005 r., sygn. SK 26/02 LEX nr 149944, wyrok WSA w Warszawie z dnia 3 sierpnia 2004 r., sygn. V SA 5175/03 Lex Polonica nr 370990).

Analizując prawa i obowiązki wynikające z niniejszej decyzji w kontekście przesłanek wskazanych w art. 108 § 1 Kpa należy wskazać że celem regulacji art. 27 ust. 4 Kodeksu taryfowego jest zwiększenie przejrzystości struktur taryf przesyłowych i procedur ich ustalania poprzez m.in. publikację informacji dotyczących ustalania przychodów operatorów systemów przesyłowych i określania tych taryf. Wymogi te mają umożliwić użytkownikom sieci lepsze zrozumienie taryf ustalonych dla usług przesyłowych i nieprzesyłowych oraz zrozumienie zmian wprowadzanych w tych taryfach, sposobu ich ustalania i możliwości ich zmiany a także poprawę możliwości rozwoju konkurencji. W zakresie procedur Kodeks taryfowy zawiera także regulacje dotyczące terminów przeprowadzania konsultacji i publikacji taryf i innych danych dobranych tak, aby użytkownicy sieci przesyłowych mieli możliwość korzystania z tych sieci na równych, przejrzystych i niedyskryminacyjnych zasadach.

W tym kontekście istotne jest, że w świetle art. 27 ust. 4 Kodeksu taryfowego, wydanie przez krajowy organ regulacyjny decyzji zatwierdzającej MWCR dla lat 2025-2026 i jej publikacja powinna mieć miejsce w terminie 5 miesięcy od zakończenia ostatecznej konsultacji. Wynika to z faktu, iż zgodnie z art. 32 lit. a) Kodeksu taryfowego publikacja zatwierdzonej taryfy dla 2025 r. powinna nastąpić nie później niż 30 dni przed coroczną aukcją zdolności rocznej (co do zasady odbywającej się w pierwszy poniedziałek lipca każdego roku). W celu spełnienia tego warunku, należy mieć również na uwadze czas niezbędny na przeprowadzenie postępowania administracyjnego w sprawie zatwierdzenia taryfy na 2025 r.

Powyższe oznacza, że warunkiem koniecznym do realizacji postanowień ww. przepisów jest bezzwłoczne wejście w życie przedmiotowej MWCR i leży to w interesie użytkowników systemu przesyłowego a ewentualne opóźnienia w tym zakresie godziłyby w interes społeczny.

Prezes URE jako organ administracji publicznej, zobowiązany jest stać na straży praworządności realizując tym samym podstawową – wyrażoną w art. 7 Konstytucji RP i powtórzoną w art. 6 Kpa – zasadę praworządności, w myśl której organy władzy publicznej działają na podstawie i granicach prawa. Dlatego też Prezes URE zobowiązany jest do podjęcia wszelkich działań mających na celu dotrzymanie terminów umożliwiających użytkownikom sieci przesyłowej realizację ich praw, zagwarantowanych w Kodeksie taryfowym.

Tym samym potrzeba zagwarantowania realizacji praw użytkowników systemu przesyłowego, zapewnienia możliwości rozwoju konkurencji i realizacji zadań wynikających z Kodeksu taryfowego stanowi przesłankę zarówno konieczną jak i wystarczającą do nadania niniejszej decyzji rygoru natychmiastowej wykonalności. Niezbędność ww. niezwłocznego działania powodowana jest potrzebą ochrony interesu społecznego oraz dbałością o rozwój konkurencji.

Mając powyższe na uwadze, orzekam jak w sentencji.

POUCZENIE

1. Od niniejszej decyzji przysługuje odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (SOKiK), za moim pośrednictwem, w terminie dwutygodniowym od dnia jej doręczenia (art. 30 ust. 2 i 3 ustawy – Prawo energetyczne w związku z art. 479⁴⁶ pkt 1 i nast. Kodeksu postępowania cywilnego – Dz. U. z 2023 r. poz. 1550, późn. zm.). Odwołanie należy przesłać na adres Urzędu Regulacji Energetyki, ul. Towarowa 25a, 00-869 Warszawa.
2. Odwołanie od decyzji powinno czynić zadość wymaganiom przepisany dla pisma procesowego oraz zawierać oznaczenie zaskarżonej decyzji i wartości przedmiotu sporu, przytoczenie zarzutów, zwięzłe ich uzasadnienie, wskazanie dowodów, a także zawierać wniosek o uchylenie albo zmianę decyzji w całości lub części (art. 479⁴⁹ Kodeksu postępowania cywilnego).
3. Odwołanie od decyzji Prezesa URE podlega opłacie stałej w kwocie 1000 złotych (art. 32 ust. 1 w związku z art. 3 ust. 2 pkt 9 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1144, z późn. zm.)). Opłatę uiszcza się na konto bankowe Sądu Okręgowego w Warszawie XVII Wydziału Ochrony Konkurencji i Konsumentów. Strona może ubiegać się o zwolnienie od kosztów sądowych stosownie do przepisów art. 101 i następnej ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, oraz o przyznanie pomocy prawnej poprzez ustanowienie adwokata lub radcy prawnego, stosownie do przepisu art. 117 Kodeksu postępowania cywilnego.
4. W trakcie trwania biegu terminu do wniesienia odwołania strona może zrzec się prawa do wniesienia odwołania do SOKiK wobec Prezesa URE (art. 127a § 1 Kodeksu postępowania administracyjnego). Z dniem doręczenia organowi administracji publicznej oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania przez stronę, decyzja staje się ostateczna i prawomocna (art. 127a § 2 Kodeksu postępowania administracyjnego).
5. Decyzja podlega wykonaniu przed upływem terminu do wniesienia odwołania, jeżeli jest zgodna z żądaniem wszystkich stron lub jeżeli wszystkie strony zrzekły się prawa do wniesienia odwołania (art. 130 § 4 Kodeksu postępowania administracyjnego).

6. Stosownie do art. 27 ust 4. Kodeksu taryfowego, niniejsza decyzja zostanie skierowana do ogłoszenia w „Biuletynie Branżowym Urzędu Regulacji Energetyki – Paliwa gazowe”.

**Prezes
Urzędu Regulacji Energetyki**

*dr inż. Rafał Gawin
/podpisano elektronicznie/*

Otrzymuje:

**1. Operator Gazociągów Przesyłowych
GAZ-SYSTEM S.A.**
ul. Mszczonowska 4, 02-337 Warszawa
/doręczenie elektroniczne/

2. a/a

Do wiadomości:

**1. Komisja Europejska
Dyrekcja Generalna ds. Energii**
24-26, rue Jean-André de Mot
B-1049 Bruxelles/Brussel
Belgique /Belgium

2. Agency for the Cooperation of Energy Regulators
Trg republike 3
1000 Ljubljana
Slovenia